

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

KAUNO PANEMUNĖS PRADINĖS MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2013-06-04 Nr. A-21

Vilnius

IŽANGA

Vizito laikas – 2013 m. balandžio 16–19 d.

Vizito tikslas – skatinti mokyklą tobulėti siekiant geresnės ugdymo (-si) kokybės ir geresnių mokinių pasiekimų.

Išorės vertintojų komanda:

Irena Ričkuvienė, vadovaujančioji vertintoja, organizuoja ir koordinuoja išorės vertintojų komandos darbą, parengia išorinio vertinimo ataskaitos projektą ir jį derina su mokykla; suderintą išorinio vertinimo ataskaitą pateikia Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai.

Jolanta Samaitienė, vertintoja, atsakinga už 1.1. temos „Etosas“, 1.2. temos „Pažangos siekiai“ ir 4 srities „Pagalba mokiniui“ vertinimą;

Jolita Abraškevičienė, vertintoja, atsakinga už 2 srities „Ugdymas ir mokymasis“ ir 3 srities „Pasiekimai“ vertinimą;

Loreta Grochauskienė, vertintoja, atsakinga už 1.3. temos „Tvarka“, 1.4. temos „Mokyklos ryšiai“ ir 5 srities „Mokyklos strateginis vertinimas“ vertinimą.

Kauno Panemunės pradinėje mokykloje (toliau – mokykla) stebėta 51 vertintojų vizito metu organizuota veikla: pamokos, neformaliojo vaikų švietimo veiklos, logopedinę pagalbą mokiniams. Susitikta su Mokyklos taryba, Mokinių taryba, Tėvų taryba mokytojų metodine grupe, įsivertinimo (vidaus audito) grupe, Vaiko gerovės komisija, kalbėtasi su mokyklos direktore Virginija Rupainiene, direktoriaus pavaduotoja ugdymui Giedre Stankevičiene, vyr. buhalterė Jolita Baltbarzdienė, bibliotekos (informacijos centro) vedėja Vilma Gaubiene, mokiniais, mokytojais. Dalyvauta mokinių dailės darbų parodos galerijoje „Erika“ atidaryme. Analizuoti mokyklos veiklą ir ugdymo procesą reglamentuojantys dokumentai, mokinių ir jų tėvų nuomonės apie mokyklos veiklos tyrimo statistinė ataskaita (toliau – STA).

Savo darbe vertintojai vadovavosi Bendrojo lavinimo mokyklų veiklos kokybės išorės vertinimo tvarkos aprašu, Bendrojo lavinimo mokyklų veiklos rodikliais bei kokybės vertinimo lygiais, pamokos stebėjimo protokolais. Atsižvelgta į Kauno miesto savivaldybės administracijos švietimo ir kultūros departamento švietimo ir kultūros įstaigų veiklos analizės skyriaus informaciją, pradinio ir pagrindinio ugdymo Bendrąsias programas. Vertindami veiklą mokykloje, išorės vertintojai ataskaitos tekste vartojo sąvokas:

- „labai gera: veiksminga, išskirtinė, kryptinga, savita, puiki, labai paveiki, nepriekaištinga“ (4 lygis) – veiklą verta paskleisti už mokyklos ribų;
- „gera: tinkama, paveiki, potenciali, lanksti“ (3 lygis) – veiklą verta skleisti mokykloje;

Ataskaitoje pateikiami kiekvienos srities ir jos temų vertinimai. Veiklos rodiklių vertinimas nurodomas tik tuo atveju, jei jo vertinimas nesutampa su temos vertinimu. Ataskaitoje pateiktos išorės vertintojų išvados ir rekomendacijos yra priimtos bendru komandos susitarimu, įvertinus išorinio vertinimo metu surinktus duomenis.

Išorės vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad visus rekomenduojamus patobulinimus mokykla pajėgi įgyvendinti.

Išorės vertintojų komanda dėkoja savivaldybės administracijos švietimo ir kultūros departamento švietimo ir kultūros įstaigų veiklos analizės skyriaus vyriausiajai specialistei Ilmantei Bagdonei, mokyklos direktorei Virginijai Rupainienei, direktoriaus pavaduotojai ugdymui Giedrei Stankevičienei, direktoriaus pavaduotojai ūkio reikalams Rūtai Erapart ir visai mokyklos

bendruomenei už geranoriškumą, bendravimą, bendradarbiavimą, puikias darbo sąlygas ir transporto paslaugas.

ATASKAITA

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Kauno Panemunės pradinė mokykla yra bendrojo ugdymo mokykla, vykdanči pradinio ugdymo programą, organizuojanti neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą.

1991 m. du Kauno miesto lopšeliai-darželiai buvo reorganizuoti į Kauno Panemunės pradinę mokyklą-darželį. Nuo 1992 m. rugsėjo 1 d. Kauno Panemunės pradinė mokykla-darželis reorganizuota į Kauno Panemunės pradinę mokyklą. Nuo 1994 m. sausio 1 d. mokyklai suteiktas finansinis ir ūkinis savarankiškumas. Mokykla priklauso Panemunės seniūnijai, kurioje be šios mokyklos yra dar trys bendrojo ugdymo institucijos (viena pradinė mokykla, viena pagrindinė mokykla, viena gimnazija) ir penkios ikimokyklinio ugdymo įstaigos. Pagal miesto bendrąjį mokyklų pertvarkos planą 2012–2015 metais Kauno Panemunės pradinė mokykla išlieka pradine mokykla. Ateityje mokykla norėtų vykdyti ir pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programą, tačiau tam reikalinga pastato rekonstrukcija, įrengiant daugiau patalpų. Pastato rekonstrukcijai steigėjo pritarta.

Mokinių priėmimas į mokyklą vyksta vadovaujantis asmenų priėmimo į Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas kriterijų ir klasių komplektavimo tvarkos aprašu. Mokyklai priskirta aptarnaujama teritorija, esant laisvų vietų gali būti priimti ir mokiniai, negyvenantys mokyklos aptarnavimo teritorijoje.

Pagrindinė problema, su kuria susiduria Kauno miesto mokyklos – mokinių skaičiaus mažėjimas dėl bendrųjų demografinių pokyčių tendencijų, Panemunės pradinei mokyklai nėra aktuali (žr. 1 lentelę) – norinčių mokytis šioje mokykloje mokinių yra daugiau nei mokykla gali jų priimti.

Mokinių skaičiaus kaita Kauno miesto mokyklose

1 lentelė

2012 m. rugsėjo 1d. duomenys (minusinis procentas parodo mokinių sumažėjimą lyginant su praėjusiais metais).

Mokinių skaičiaus mažėjimas	2010 m.		2011 m.		2012 m.	
	sk.	proc.	sk.	proc.	sk.	proc.
Miesto bendrojo ugdymo mokyklose	42008	-4,64	39524	-5,91	37837	-4,27
Miesto pradinėse mokyklose	2739	-3,42	2857	4,31	2883	0,91
Kauno Panemunės pradinėje mokykloje	251	-5,64	253	0,78	251	0,39

Iš pateiktų 1 lentelės duomenų matyti, kad mokinių skaičius 2010–2012 m. mokykloje išlieka stabilus. Šiais mokslo metais (2013–04–19 duomenimis) mokykloje mokosi 255 mokiniai. Klasių komplektų skaičius – 10. Mokinių skaičiaus vidurkis klasėse – 25, 5 mokiniai. Mokinio krepšelio (toliau – MK) lėšų, mokyklos teigimu, pakanka.

Mokykloje ugdomi 56 mokiniai, turintys kalbos ir kalbėjimo sutrikimų. Pagalbą mokiniams teikia logopedė.

2011 m. ketvirtų klasių mokiniai dalyvavo išbandant ŠMM „Standartizuotų pradinių klasių mokinių pasiekimų patikrinimo testų kūrimo“ projekto produktus. Pažymėtina, kad šios mokyklos mokinių testo rezultatai itin geri: matematikos rezultatas 6-tas šalyje (563 standartizuoti taškai; vidurkis – 536), rašymo (teksto kūrimas) – 2-as šalyje (568 standartizuoti taškai; vidurkis – 523 taškai) ir skaitymo (teksto suvokimas) – 1-as šalyje (617 standartizuoti taškai; vidurkis – 544 taškai).

Daugumos šių mokyklą lankančių mokinių šeimų socialinė-ekonominė padėtis yra labai gera. Dėl geros tėvų socialinės-ekonominės padėties mokiniai turi visas reikalingas mokymo (-si) priemones, gali lankyti ne tik iš Mokinio krepšelio lėšomis finansuojamus, bet ir tėvų apmokamus neformaliojo švietimo užsiėmimus ir pailgintos dienos darbo grupę. 7,1 procento mokinių socialiai remtini. Jie gauna nemokamą maitinimą, aprūpinami būtiniausiais mokinio reikmenimis. Nepilnamečių reikalų inspekcijos įskaitoje mokinių nėra.

2012 m. lapkričio 28 d.–gruodžio 5 d. Panemunės pradinėje mokykloje Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra (toliau – NMVA) atliko tėvų nuomonės apie mokyklos veiklą tyrimą. Tyrimo tikslas – išsiaiškinti, kaip mokiniai ir jų tėvai vertina skirtingas mokykloje kuriamas aplinkas: akademinę, emocinę, socialinę ir fizinę, kurių kiekviena atskirai ir bendroje jungtyje sudaro sąlygas ir skatina mokinio kaip gabios, visavertės, pilietiškos, atsakingos asmenybės raidą. Didžioji dauguma tėvų palankiai vertina visas (akademinę, emocinę, socialinę ir fizinę) mokyklos aplinkas, kurios skatina mokinio mokymąsi ir savirealizaciją, palaiko ugdymo proceso dalyvių, suinteresuotų jais asmenų grupių (mokinių tėvų, mokyklos vadovų, mokykloje dirbančių specialistų) tapatumą ir savigarbą, skatina visų ugdymo proceso dalyvių sąveiką. Mokytojai, vadovai ir tėvai yra partneriai, siekiantys mokyklos strateginių tikslų.

Šiuo metu mokykloje dirba 23 pedagogai. Vienas mokytojas atestuotas eksperto, septyni pedagogai – mokytojo metodininko, dešimt – vyresniojo mokytojo kvalifikacinėms kategorijoms. Trims mokytojams Panemunė pradinė mokykla nėra pagrindinė darbovietė.

Mokyklos pateiktos lankomumo suvestinės rodo, kad mokinių praleistų pamokų skaičius, įskaitant be priežasties praleistas pamokas, per pastaruosius dvejus metus mokslo metus nežymiai didėjo. Vizito metu mokinių lankomumas buvo geras.

Direktorė Virginija Rupainienė, turinti I-ąją vadybinę kategoriją, mokyklai vadovauja nuo 1992 m. Jos vadybinis stažas 21 metai. Direktorė yra anglų k. ir pradinių klasių mokytoja ekspertė. Direktorius pavaduotoja ugdymui Giedrė Stankevičienė – pradinių klasių mokytoja metodininkė. Jos vadybinis stažas dveji metai. 2012–2013 m. m. mokyklos vadovai kontaktinių valandų (pamokų) neturi.

Mokykla skiria dėmesį mokymosi aplinkos kūrimui ir puoselėjimui, mokinių saviraiškai, informacinių komunikacinių technologijų (toliau – IKT) diegimui ugdymo procese. Ji išsiskiria bendradarbiavimo plėtote šiose plotmėse: mokyklos vadovai–mokinių tėvai ir klasės mokytojas – mokinių tėvai. Tai nuolat besivystančios, dinamiškos sąveikos, duodančios puikių rezultatų mokyklos įvaizdžio kūrimui mieste ir šalyje, mokymosi aplinkos gerinimui bei mokyklos plėtrai.

Mokykla paskutinį kartą tikrinta 2012–09–17 Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir turizmo plėtros reikalų valdybos Švietimo ir ugdymo skyriaus dėl mokyklos veiklos (dokumentų patikrinimas: veiklos, nuomos, viešųjų pirkimų, mokymo programų, teminių planų ir kt. metodinės veiklos ir mokinių poreikių tenkinimo, aprūpinimo mokymo priemonėmis). Tikrinimo rezultatai parodė, kad puikiai tvarkomi mokyklos dokumentai, nuomos sutartys, viešųjų pirkimų dokumentai.

II. STIPRIEJI IR TOBULINTINI MOKYKLOS VEIKLOS ASPEKTAI

Mokyklos stiprieji veiklos aspektai

1. Visos bendruomenės aktyvus dalyvavimas kuriant mokyklos kultūrą (1.1. – 4 lygis).
2. Aukšti pažangos siekiai (1.2. – 4 lygis).
3. Išskirtinė edukacinė aplinka (1.3. – 4 lygis).
4. Tikslingi ryšiai ir įvaizdžio kūrimas (1.4. – 4 lygis).
5. Neformalusis vaikų švietimas (2.1.5 – 4 lygis).
6. Mokiniai aktyvūs ugdymo proceso dalyviai (2.4.2. – 4 lygis).
7. Aukšti kiti mokinių pasiekimai (3.2.2. – 4 lygis).
8. Veiksmingas rūpinimasis mokiniais (4.1. – 4 lygis).

9. Labai paveiki mokyklos strategija (5.1. – 4 lygis).
10. Materialinių išteklių valdymas (5.5. – 4 lygis).

Mokyklos tobulintini veiklos aspektai

1. Mokymosi uždaviniai, atitinkantys visų mokinių galimybes ir poreikius (2.2.1. – 3 lygis).
2. Asmeninės pažangos pamatavimas pamokoje (2.3.4. – 3 lygis).
3. Pamokoje sukauptos vertinimo informacijos naudojimas mokinių pasiekimams gerinti (2.6.1. – 3 lygis).
4. Mokyklos veiklos įsivertinimo procesas (5.2.1 – 3 lygis).

Sveikintina tai, kad tėvai (globėjai, rūpintojai) yra iniciatyvūs ir atsakingi bendruomenės nariai, padedantys kurti modernią mokyklą.

III. MOKYKLOS ĮSIVERTINIMO VEIKSMINGUMAS

Mokyklos veiklos įsivertinimas (toliau – įsivertinimas) Kauno Panemunės pradinėje mokykloje vykdomas vadovaujantis Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijomis. Įsivertinimas sistemingas. Jis vykdomas penkiais etapais (pasirengimas įsivertinti, platusis įsivertinimas, pasirinktų veiklos rodiklių giluminis vertinimas, atsiskaitymas ir informavimas apie atliktas procedūras bei rezultatų panaudojimas tolesnės veiklos tobulinimui). Plačiojo įsivertinimo rezultatai naudojami giluminiam vertinimui, pasirenkant veiklos rodiklius. Giluminio įsivertinimo metu planuojami įvertinimo darbai (nusakomi tobulintinių veiklos rodiklių požymiai, kuriamos žodinės, nefiksuojant raštu, iliustracijos, parenkami vertinimo objektai, šaltiniai ir metodai, apdorojami ir išanalizuojami surinkti duomenys, pateikiami duomenų analizės rezultatai, išvados ar siūlymai). Baigus įsivertinimą atsiskaitoma mokytojų bendruomenei. Įsivertinimo procesas ir išvados turi reikšmės mokyklos veiklos kaitai.

IV. PENKIŲ SRIČIŲ VERTINIMAS

1. MOKYKLOS KULTŪRA

Kauno Panemunės pradinės mokyklos kultūra labai gera.

Mokyklos etosas labai paveikus, klasių mikroklimatas tinkamas. Visa ugdymo įstaigos bendruomenė susitarusi dėl vertybių, elgesio normų ir principų, kuriais grindžiama mokyklos veikla. Iš pokalbių su mokyklos Metodine taryba, Vaiko gerovės komisija, mokinių tėvais, mokiniais, mokyklos vadovais paaiškėjo, kad beveik visi bendruomenės nariai žino ir geba nurodyti mokyklos vertybes, supranta, koks elgesys mokykloje toleruojamas. Pokalbiuose visi ugdymo įstaigos bendruomenės nariai teigė, kad pagrindinė mokyklos vertybė – vaiko gerovė. Tai deklaruojama ir pagrindiniuose mokyklos dokumentuose. Mokyklos bendruomenėje kryptingai ugdomos ir puoselėjamos bendražmogiškos vertybės. Puikus tokio ugdymo pavyzdys – nuo 2010 metų ugdymo įstaigoje sėkmingai ir kūrybingai įgyvendinamas „Mokyklos bendruomenės vertybių ugdymosi“ projektas. Išorės vertintojai pažymi, kad įvairiose mokyklos veiklose visapusiškai ugdomos mokinių komunikavimo, pažinimo, asmeninės, iniciatyvumo ir kūrybiškumo, mokėjimo mokyti, socialinės kompetencijos. Vertybių ugdymas labiausiai atsispindi mokyklos gyvenimo būde: puikių pavyzdžių užfiksuota tradicinio Ryto rato, pamokų, neformaliojo švietimo užsiėmimų, pertraukų metu. Beveik visi mokyklos bendruomenės nariai aktyviai įsitraukia į mokyklos gyvenimą, yra įsipareigoję ir atsakingi mokyklos tradicijų kūrėjai. Ugdymo įstaigoje vyrauja ritmingai pasikartojančios mokyklos gyvenimo normos ir ritualai: kryptingas mokyklos tradicijų puoselėjimas (Mokyklos bendruomenės Pirmojo skambučio šventė, savitas mokyklos bendruomenės Ryto ratas, Pirmųjų klasių bendruomenių šventė „50 dienų mokykloje“ ir kt.), originalių simbolių kūrimas (kiekviena klasė didžiuojasi savita atributika), mokinių tėvų aktyvumą

dalyvavimas mokyklos veikloje („Atvirų pokalbių vakarai“, „Tėvystės/Motinystės mokyklėlės“, bendri projektai ir renginiai, profesijų pristatymai ir kt.). Labai paveiki Mokinių tarybos veikla, pavyzdžiui, kalėdinio ir šv. Valentino pašto bei projekto „Valgome kultūringai“ organizavimas, „Gerų darbų lentų“ klasėse iniciavimas, aktyvus dalyvavimas akcijose „Susitvarkykime savo klases“, „Savaitė be patyčių“ ir kt. Nuo 1994 m. kas mėnesį mokykloje sėkmingai leidžiamas bendruomenės laikraštis „Panemuniukas“. Išorinio vertinimo metu stebėta kūrybinga ir prasminga Žurnalistų klubo veikla. Kalbinti mokiniai didžiavosi, kad patys kuria ir puoselėja mokyklos kultūrą.

Visi bendruomenės nariai tapatinasi su mokykla, prisiima atsakomybę už mokyklos įvaizdžio kūrimą ir stiprinimą. Tai paaiškėjo pokalbiuose su mokyklos vadovais, mokytojais, mokiniais, jų tėvais, kurių metu tėvai išskyrė mokinių saugumą ir gerovę mokykloje. STA duomenimis, 100 proc. apklaustų tėvų teigia, kad vaikams patinka mokykloje ir jie patenkinti, kad vaikai mokosi būtent šioje mokykloje. Beveik visi bendruomenės nariai elgiasi geranoriškai, pagarbiai, mandagiai. Tai nustatyta iš mokinių elgesio pertraukų ir stebėtų pamokų metu, pokalbių su mokytojais, mokiniais, tėvais, mokyklos vadovais. Remiantis stebėtų pamokų protokolų statistiniais duomenimis, galima teigti, kad mokykloje klasių mikroklimatas tinkamas. Daugumoje stebėtų pamokų vyravo geri mokinių ir mokytojų tarpusavio santykiai, aiškūs tvarką ir drausmę palaikantys reikalavimai, pagarba ir darbingas mikroklimatas. STA duomenimis 97,5 proc. tėvų teigia, kad vaikas yra saugus mokykloje: jo niekas neskriaudžia ir nežemina. Vertintojai daro išvadą, kad ugdymo įstaigos kultūra grindžiama visų bendruomenės narių bendravimu ir bendradarbiavimu, mokykloje pripažįstamas kiekvienas bendruomenės narys, sudaryta galimybių jo asmens tobulėjimui ir saviraiškai.

Pažangos siekiai saviti. Iš pokalbių su mokytojais, tėvais, mokyklos vadovais galima teigti, kad tai vienas iš stipriausių mokyklos veiklos aspektų. Mokykloje sudaromos puikios sąlygos kiekvieno mokinio asmenybei atsiskleisti. Vyrauja pozityvūs mokytojo ir mokinio tarpusavio santykiai, aiškios vertybinės socialinio ir moralinio asmenybės ugdymo nuostatos. Vienas iš stipriausių besimokančios organizacijos bruožų – įvairiapusė projektinė veikla: ugdymo įstaiga dalyvauja projektuose „Mokymo inovacijų taikymo infrastruktūros kūrimas siekiant plėtoti netradicinio ugdymo formų įvairovę“, „Mąstymo kompetencijos lavinimas“, „Elos: Europa kaip mokymosi aplinka mokykloje“ (Panemunės pradinė – vienintelė Lietuvos pradinio ugdymo pakopos institucija pakviesta dalyvauti šiame projekte). Dalyvavimas projektuose ir įvairiuose renginiuose stiprina ir puoselėja mokinių asmens tobulėjimo, atsakomybės už save vertybines nuostatas. Mokykla aktyvi kaip besimokanti švietimo įstaiga mieste, šalyje ir tarptautiniu mastu. Pokalbiuose mokytojos ypatingai pabrėžė veiksmingą kvalifikacijos tobulinimą, gerosios patirties sklaidą, puikių mokymo (-si) sąlygų sudarymą bei mokyklos vadovų siekimą, kad mokykloje dirbtų kompetentingi pedagogai. Mokyklos mokytojos ir vadovė – nacionalinių vadovėlių, vertinimo–informavimo sistemos kūrimo darbų autorės, švietimo konsultantės, seminarų organizatorės, aktyvios nacionalinių mokslinių konferencijų dalyvės. Išorės vertintojai teigia, kad mokykla kaip besimokanti organizacija geba kryptingai ir veiksmingai dalytis gerąja patirtimi, todėl jos patirtį šiuo aspektu verta skleisti Lietuvos švietimo įstaigose.

Mokykloje tvarka nepriekaištinga. Vadovų, mokytojų, aptarnaujančio personalo bei mokinių teisės ir pareigos yra visiems bendruomenės nariams žinomos (publikuojamos internetinėje svetainėje, visose klasėse), suprantamos bei priimtinos. Mokykloje susitarta dėl pageidaujamo elgesio skatinimo formaliomis ir neformaliomis priemonėmis. Mokinių veikla mokykloje ir už jos ribų yra pastebima ir įvertinama: sėkmingai pasirodę olimpiadose, konkursuose, varžybose mokiniai yra pagiriami, apdovanojami padėkos raštais. Tradiciniai apdovanojimai – „Krištolo saulutė“ – už puikius mokymosi pasiekimus, „Krištolo šaltinėlis“ – už pasiekimus neformaliajame švietime ir aktyvumą mokyklos bendruomenės veikloje. Susitarimai dėl tvarkos yra apibrėžti šiuose dokumentuose: „Mokinio teisės ir pareigos“, „Mokinio elgesio taisyklės“, „Mokyklos bendruomenės etikos kodeksas“. Tvarkos ir drausmės reikalavimai yra paveikūs: pamokų ir pertraukų metu mokiniai paslaugūs, draugiški ir mandagūs, aktyviai įsijungia į tvarkos palaikymą mokykloje organizuodami įvairias akcijas: pvz., mokyklos valgykloje akciją „Valgome

kultūringai“, švaros akciją siekiant išaiškinti švariausią ir tvarkingiausią klasę. STA duomenimis, 94,3 proc. mokinių tėvų teigia, „jei mano vaikas prasižengia mokykloje, su juo elgiamasi sąžiningai ir teisingai“. Mokykloje vyrauja pozityvus požiūris į bendruomenės narius, jų veiklą, kuriamas palankus mikroklimatas, skatinantis mokytis, kūrybiškai dirbti ir tobulėti. Kiekvieną rytą, prieš pirmą pamoką, visose klasėse organizuojamas dešimties minučių trukmės Ryto ratas. Jo metu mokytojos nuteikia mokinius dienos darbui. Mokinių ir mokytojų veikla yra pastebima ir vertinama. Kiekvieną penktadienį organizuojamas mokyklos bendruomenei Ryto ratas. Jo tikslas – kartu su visais (vadovais, mokiniais, mokytojais, tėvais) aptarti, įvertinti, supažindinti bendruomenę su tos savaitės pasiekimais, pristatyti įgyvendintas, planuojamas veiklas. Klasių mikroklimato 51 stebėtoje veikloje minėtų aspektų apibendrintas vertinimas pateiktas 2 lentelėje.

Santykiai, tvarka, klasės valdymas

2 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
24	22	5	-
47,0 proc.	43, 2 proc.	9, 8 proc.	0

Išanalizavus stebėtų veiklų protokolus galima teigti, kad geras emocinis klasių mikroklimatas beveik visose pamokose buvo palankus mokytis ir dirbti. Beveik visų mokinių santykiai su mokytojais ir klasės draugais geri, vyravo abipusė pagarba, pozityvus požiūris į žmogų. STA duomenimis, 95,1 proc. mokinių tėvų teigia, kad juos tenkina tvarka ir drausmė pamokų metu. Nuoširdūs ir pagarbūs bendruomenės narių tarpusavio santykiai turi įtakos bendrų tikslų įgyvendinimo sėkmei.

Mokyklos aplinka savita, ypač jauki ir estetiška, prižiūrima ir puoselėjama. 2010 metais mokykla pripažinta geriausiai savo aplinka tvarkančia ugdymo įstaiga Kauno apskrityje. Tais pačiais metais mokykla apdovanojama Aplinkos ir Švietimo ir mokslo ministerijos specialiu apdovanojimu už profesionalumą kuriant kraštovaizdžio tvarkymo viziją, estetiškus aplinkos akcentus bei specialiu Švietimo ir mokslo ministerijos apdovanojimu už kuriamą kultūrinę aplinką ir sėkmingą edukacinių projektų įgyvendinimą, praktikos ir edukologijos jungčių dermę.

Visa mokyklos bendruomenė kuria ir palaiko aplinkos jaukumą. Mokykloje įrengtos išskirtinės, estetiškos erdvės tikslingai panaudojamos bendruomenės poreikiams tenkinti, aplinkoje daug jaukumą ir šilumą suteikiančių akcentų. Atvirose erdvėse eksponuojami puikiai apipavidalinti mokinių keramikos darbai, piešiniai. Sukurtos išskirtinės erdvės poilsiui kiekvienoje klasėje, moderniai įrengta sporto salė, saugios ir funkcionalios erdvės, skirtos sportui ir poilsiui mokyklos kieme. Bibliotekoje įkurtas informacijos centras, poilsio zona, sudarytos galimybės pertraukų metu arba po pamokų žaisti stalo žaidimus, skaityti, dirbti kompiuteriu, ilsėtis. Tvarkinga mokyklos valgykla. Įstaigos išorės ir vidaus aplinkoje vyraujančios meninės detalės, edukacinės erdvės ugdo mokinių estetišką skonį, drausminą, skatina tinkamai elgtis. Vadovaujantis Bendrųjų programų nuostatomis, didelis dėmesys skiriamas saugios, toleranciją ir bendradarbiavimą skatinančios mokymo (-si) aplinkos kūrimui. Tuo tikslu originaliai organizuojamas ugdymo procesas: mokinio diena mokykloje prasideda Ryto ratu, vėliau pamokų laikas, veikla pagal pomėgius ar namų darbų ruošimas. Toks ugdymo (-si) režimas mokykloje tenkina esminius mokinių poreikius ir sudaro galimybių išskylančioms mokymosi sunkumams spręsti. Išorės vertintojai pritaria mokyklos bendruomenės nuomonei, kad nuolat puoselėjamos mokyklos erdvės sukuria išskirtinį aplinkos jaukumą, ir tai traktuoja kaip vieną iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Mokyklos ryšiai kryptingi, duodantys teigiamą rezultatą visai bendruomenei. Panemunės bendruomenė labai gerai žino ir vertina mokyklos veiklą, vyksta nuolatinis mokyklos ir bendruomenės bendravimas ir bendradarbiavimas. Iš pokalbių su mokytojais, vadovais, Mokyklos taryba, Panemunės seniūne bei išanalizavę ugdymo įstaigos veiklos dokumentus, vertintojai daro išvadą, kad mokyklos veikla tenkina vietos bendruomenės narių poreikius. Seniūnė yra Mokyklos tarybos narė, dažnai lankosi mokykloje. Mokiniai įvairių švenčių proga lankosi seniūnijoje esančiuose senelių globos namuose, dovanoja savo darbelius, koncertuoja, rengia mokinių darbų

parodas. Glaudus bendradarbiavimas su Panemunės seniūnija, Kauno miesto bei šalies švietimo įstaigomis, aukštosiomis mokyklomis, užsienio institucijomis praturtina ir praplečia mokinių formalųjį ir neformalųjį ugdymą. Mokykla tapo mokymo baze Kauno miesto aukštųjų mokyklų studentams. Čia praktiką atlieka studentai iš Lietuvos sporto, Lietuvos sveikatos mokslų, Kauno technologijos, Vytauto Didžiojo universitetų, Kauno kolegijos. Kiekvienais metais į žvalgomąją praktiką atvyksta studentai iš Nyderlandų Marnix pedagoginės akademijos. Mokykla dalyvauja tarptautiniame projekte „Žalioji Europa“, tarptautinio ekologinio projekto „Sinfonie“ biomediciniame tyrime „Oro kokybė gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatuose“. Projektų dalyvių (mokytojų, mokinių) sukaupta tikslinė medžiaga pristatoma mokyklos bendruomenei. Vedamos pamokos netradicinėse erdvėse: muziejuose, koncertų salėse, teatruose, aukštųjų mokyklų laboratorijose. Ugdymo įstaiga yra žinoma ir pripažįstama ne tik Kauno mieste, bet ir šalyje. Į mokyklą dažnai atvyksta mokytojų delegacijos iš kitų šalies mokyklų. Mokiniai bei jų tėvai išvardijo mokyklos bruožus, išskiriančius ją iš kitų miesto pradinė mokyklų: mokinių saugumą, dėmesį greitai ir savalaikiai informacijai naudojant elektroninį dienyną, mokinių užimtumą, sąlygų saviraiškai suteikimą, mokinių, mokytojų ir tėvų pozityvų bendradarbiavimą. Mokyklos įvaizdžio formavimui sėkmingai naudojama simbolika: logotipas, vėliava, himnas, uniforma, kurią dėvi mokiniai, mokytojai, mokyklos administracija. Nuo 1994 metų rugsėjo kiekvieną mėnesį leidžiamas informatyvus mokyklos laikraštukas „Panemuniukas“, išleistas lankstinukas „20 metų skrydis drauge“, skirtas mokyklos dvidešimtmečiui. Informavimui apie mokyklos veiklą, kultūrą, įvaizdžiui kurti sėkmingai naudojama mokyklos interneto svetainė, kurioje nuolat atnaujinama bei operatyviai, tikslingai teikiama nauja informacija visoms mokyklos bendruomenės narių grupėms: tėvams, mokiniams, mokytojams. 2013 m. vasario 13 d. mokyklai įteikta padėka už pažangiausią internetinę svetainę. Būdamą atvira kaitai, ugdymo įstaiga įsijungia į tarptautinius ir šalies projektus bei Kauno miesto švietimo skyriaus inicijuojamas veiklas. Vertintojai daro išvadą, kad atvirumas kaitai padeda formuoti teigiamą požiūrį į mokyklą – bendruomenės narius, mokykloje vykstančius procesus ir veiklos rezultatus. Mokyklos įvaizdžiui formuoti naudojamos įvairios formos ir būdai yra tikslingi ir duoda puikų rezultatą.

2. UGDYMAS IR MOKYMASIS

Ugdymas ir mokymasis Kauno Panemunės pradinėje mokykloje yra geras.

Bendrasis ugdymo organizavimas tinkamas, neformalusis švietimas puikus. Mokytojai rengia dalyko ilgalaikius planus, neformaliojo vaikų švietimo programas. Ugdymo įstaigoje yra susitarta dėl ugdymo turinio planavimo formos, vertinimo fiksavimo, integracijos ir kt., daugeliu atvejų susitarimų laikomasi. Remdamiesi pokalbių su mokyklos vadovais, mokytojais duomenimis, stebėtų pamokų, ilgalaikių ir detalizuotų planų analize, išorės vertintojai padarė išvadą, kad dauguma mokytojų planuodami veiklą atsižvelgia į bendruosius formaliojo švietimo programų reikalavimus. Dalykų ilgalaikiai planai aptariami metodinėse grupėse ir suderinami su direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Neformaliojo vaikų švietimo programos aptariamos metodinėje grupėje, jas tvirtina direktorė. Planų ir programų poveikis ugdymui (-si) pakankamai paveikus. Dauguma mokytojų, planuodami pamokų ciklą (etapą) arba pamoką, apgalvoja metodus, formuluoja pamokos uždavinius, orientuotus į mokymosi rezultatą. Ugdymo plane aiškiai ir konkrečiai reglamentuoti Bendrųjų kompetencijų, gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai, prevencinės programos, IKT ugdymo nuostatos ir mokyklos priimti sprendimai, integruoto ugdymo proceso ypatumai. Daugumoje planų numatyta tarpdalykinė integracija, integruojamųjų programų įgyvendinimas. Iš pokalbio su metodine grupe, išanalizavus mokytojų ilgalaikius planus paaiškėjo, kad mokinių mokėjimo mokytis, komunikavimo, darnaus vystymosi, pilietiškumo bei verslumo, kultūrinio sąmoningumo ir raiškos kompetencijos ugdomos per visų dalykų pamokas. Į ugdymo turinį integruojamos prevencinės programos (Gyvenimo įgūdžių ugdymo, Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos, Žmogaus saugos ir kitos) suteikia galimybių formuoti sveikos gyvensenos įgūdžius, veiksmingai derinti mokinių mokymą (-si) ir saviraišką, dalykines žinias ir praktinę veiklą, skatinti mokinių kūrybiškumą. Siekiant veiksmingo bendrųjų bei

dalykinių kompetencijų ugdymo išnaudojamos pamokos, skirtos mokinių ugdymo (-si) poreikiams tenkinti. 1 kl. mokiniams skiriamos šokio, 4 kl. – anglų kalbos pamokos, t.y. panaudotos 7 val. iš 12,5 galimų skirti mokinių ugdymo (-si) poreikiams tenkinti. Pamokų tvarkaraščiai sudaromi laikantis bendrųjų reikalavimų. Vertinimo savaitę nepastebėta pamokų bei neformaliojo vaikų švietimo tvarkaraščių neatitikimų. Pamokų skaičius per savaitę kiekvienam mokiniui neviršija maksimalaus leistino skaičiaus. Ugdymo plane reglamentuotas dorinio ugdymo organizavimas (jei nesusidaro mokinių grupė, taikoma pavienio mokymosi būdas – savarankiškas mokymas – vizito metu savarankiškas etikos mokymasis buvo skirtas vienai 3c kl. mokiniai).

Neformalusis vaikų švietimas įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją. 2012–2013 m. m. mokykla išnaudoja 100 proc. valandų, skiriamų neformaliajam švietimui. Mokykloje nuosekliai ir kryptingai vykdoma neformaliojo švietimo vykdymo stebėseną. Analizuojama, kaip mokinius, tėvus tenkina neformaliojo švietimo pasiūla, užsiėmimų kokybė. Remiantis šios analizės duomenimis mokykla siūlo neformaliojo švietimo programas, kurios skelbiamos mokyklos tinklalapyje <http://www.panemune.kaunas.lm.lt>. STA duomenimis, 100 proc. tėvų mano, kad vaikas po pamokų mokykloje randa užtektinai įdomios veiklos ir užsiėmimų. Mokykloje vykdomos septynios neformaliojo švietimo programos, sudaryta 13 mokinių grupių. 2012–2013 mokslo metais įgyvendinamos šios neformaliojo švietimo veiklos kryptys: meninės raiškos (dailės studija „Paletė“, meninės raiškos studija „Nuojuota“, vokalinių studijų), sporto, sveikos gyvensenos (sportinių žaidimų klubas, sveikos gyvensenos ir gimnastikos klubas), ir kitų kryptių (žurnalistų klubas „Panemuniukas“, viešosios kalbos mokymosi klubas „Gyva kalba“). Jų užsiėmimuose ugdomos mokinių asmeninės, socialinės kompetencijos, kurios dera su mokyklos vertybėmis, kontekstu, galimybėmis. Beveik visi mokiniai stebėtuose neformaliojo švietimo užsiėmimuose patobulino turimus įgūdžius ir kompetencijas. Tai fiksuota 2–4 kl. meninės išraiškos studijos „Nuojuota“, 1–2 kl. vokalinių studijų, 2–4 kl. žurnalistų klubo „Panemuniukas“, 3–4 kl. gimnastikos ir sveikos gyvensenos klubo užsiėmimuose. Beveik visi mokytojai stebėtuose užsiėmimuose kūrė palankų mokymuisi ir mokymui mikroklimatą, palaikė aukštą beveik visų mokinių aktyvumą ir motyvaciją, teikė mokiniams kūrybiškumą skatinančias užduotis, naudojo aktyvius mokymo metodus. Beveik visi mokiniai gebėjo bendradarbiauti įvairaus dydžio grupėse, noriai įsitraukė į siūlomas veiklas. Neformaliojo švietimo veikloje dalyvauja 98 proc. mokinių. Išorinio vertinimo metu stebėtose neformaliojo švietimo veiklose dalyvavo 71 proc. mokinių. Šios veiklos naudingumą rodo mokinių dalyvavimas konkursuose, varžybose mokyklos, rajono, šalies lygiu. Mokyklos tarybos narių nuomone, būrelių veikla tenkina beveik visų mokinių saviraiškos poreikius. Atsižvelgiant į išvardytus faktus, neformaliojo švietimo organizavimas yra traktuojamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Pamokos organizavimo kokybė mokykloje tinkama. Sveikintina tai, kad mokykloje yra keletas puikių pradinių klasių mokytojų: Rima Stankevičienė, Rita Migonienė, Vita Vedegienė ir muzikos mokytoja Eglė Verzienė (galinčių skleisti patirtį apie šiuolaikinės pamokos organizavimą už mokyklos ribų (regione, šalyje). Apibendrintas 51 stebėtos pamokos ir neformaliojo švietimo užsiėmimų struktūros kokybės vertinimas pateiktas 3 lentelėje.

Pamokos planavimas ir organizavimas

3 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
9	22	18	2
17,7 proc.	43,1 proc.	35,3 proc.	3,9 proc.

Dauguma stebėtų pamokų buvo aiškiai apibrėžtos, logiškos struktūros. Dauguma mokytojų pamokas organizavo kryptingai, planingai, racionaliai naudojo laiką, sukūrė darbingą mokymosi aplinką. Tai stebėta matematikos 2b, 3c kl., lietuvių kalbos 1c, 3c kl., kūno kultūros 2b, 3c kl., muzikos 1b kl., tikybos 3b kl. pamokose ir 3-4 kl. sportinių žaidimų klubo užsiėmime. 3a kl. šokio, 2a, 3a kl. matematikos, 1a kl. dailės ir technologijų, 1b kl. muzikos pamokose pakankamai tikslingai parinktos veiklos, įvertintas mokinių darbo tempas, racionaliai naudotas laikas. Daugeliu

atvejų pamokose stebėta įprasta mokymo (-si) atmosfera: teikti aiškūs ir mokiniams suprantami reikalavimai dėl darbo drausmės, ugdymo turinio, didžioji dalis klasės mokinių įtraukti į mokymo (-si) veiklą, vyko intensyvus mokymo turinio aiškinimas, organizuotas savarankiškas mokinių darbas. Daugumoje stebėtų pamokų vyravo ne tik į mokytojo-mokinio, bet ir į mokinio-mokinio sąveiką orientuotas dialogas – ugdyti gebėjimai bendradarbiauti, teikti savitarpio pagalbą, fiksuoti dalykiški, nuoširdūs, šilti, draugiški mokytojo ir mokinių, mokinių tarpusavio santykiai. Stebėti aiškūs (išskyrus pavienius atvejus), mokiniams žinomi ir suprantami susitarimai dėl darbo, tvarkos. Daugumoje pamokų vyravo tiesioginio mokymo pamokos struktūra, dažnai prasidedanti praėjusios pamokos kartojimu ar namų darbų tikrinimu. Kiti mokymo (-si) metodai, būdai – mokymosi atrandant, mokymasis bendradarbiaujant – dažniausiai buvo integruojami į šią struktūrą ir padėjo siekti prasmingo mokinių mokymosi, skatino mokymosi motyvaciją. Beveik visose stebėtose pamokose mokytojai formulavo, skelbė ar demonstravo ekrane uždavinius, skyrė laiko jų aptarimui. 78,4 proc. stebėtų pamokų mokytojų keltuose mokymosi uždaviniuose numatyta aiški užduočių paskirtis ir prasmė, suplanuotas mokymosi nuoseklumas. Dauguma mokytojų pamokos pabaigoje vertinant mokymo (si) sėkmę grįžo prie uždavinio. Tačiau vertinimo metu stebėta pamokų, kuriose mokytojų išskelti uždaviniai tenkino dalies mokinių poreikius ir galimybes, neatitiko mokinių realiai galimų pasiekimų ir pažangos (mokiniai pasiekė daugiau, nei buvo planuota). Jeigu mokytojai vertinimo informaciją apie mokinių pasiekimus, padarytą asmeninę pažangą panaudotų formuluodami mokymo (-si) uždavinius kitai pamokai, tikėtina, kad uždaviniai atitiktų realius mokinių pasiekimus, įtrauktų juos į planavimą.

Mokymo kokybę paveiki. Pamokose ir neformaliojo švietimo veikloje mokiniams sudaromos sąlygos remtis turimomis žiniomis, gebėjimais ir pritaikyti juos praktiškai atliekant konkrečias užduotis. STA duomenimis, 99,2 proc. mokinių tėvų pasitiki mokyklos mokytojais kaip dalyko specialistais. Mokymo kokybės pamokoje apibendrinti vertinimai pateikti 4 lentelėje.

Mokymo kokybė

4 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
15	21	14	1
29,4 proc.	41,2 proc.	27,4 proc.	2,0 proc.

Daugumoje stebėtų pamokų (matematikos 1b, 2a, 2b, 3c, 4a, 4b kl., lietuvių k. 1c, 2b kl., dailės ir technologijų 1a, 1c, 3a kl., tikybos 3b kl., muzikos 1b kl.) mokymas sietas su mokinių ateities poreikiais, gyvenimo praktika, akcentuotas pamokoje įgytų žinių praktinis pritaikomumas. Dauguma mokytojų, žinodami mokinių gebėjimus, sukūrė tinkamą atmosferą, kai mokiniai galėjo pritaikyti turimas žinias ir patirtį, sieti jas su iškelta problema, ieškoti sprendimo būdų, prisiimti atsakomybę už sprendimo įgyvendinimą. Daugelyje pamokų organizuotas mokinių bendradarbiavimas grupėse, porose padėjo ugdyti akademinius, meninius, socialinius mokinių gebėjimus, mokytojai atsižvelgė į mokymosi stilius ir mokinių interesus, puoselėjo vertybines nuostatas, pasitikėjimą vienas kitu, vidinę paskatą mokytis. Ugdomosios veiklos būdų, metodų ir užduočių įvairovė pamokose stiprino daugelio mokinių mokymosi motyvaciją, mokymą (-si) darė patrauklesnį ir didino sėkmingo išmokimo galimybes. Vertinimo metu pavienėse pamokose tikrinti ar skirti namų darbai. STA duomenimis, 95,2 proc. tėvų nuomone, namų darbų apimtys yra nei per didelės, nei per mažos.

Vienas iš reikšmingiausių veiksnių, darančių įtakos mokymo kokybei, yra išmokimo stebėjimas pamokoje. Stebėtų pamokų šiuo aspektu apibendrintas vertinimas pateiktas 5 lentelėje.

Išmokimo stebėjimas

5 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
8	26	15	2
15,7 proc.	51,0 proc.	29,4 proc.	3,9 proc.

Vizito metu stebėta keletas pamokų, kuriose mokytojai pasiekimus pamokoje glaudžiai siejo su uždaviniu ir mokinius skatino įsivertinti ne tik pastangas, patirtas emocijas, bet ir asmeninius pasiekimus. Tai stebėta lietuvių k. 3c kl., matematikos 2b, 3a, 3c kl., muzikos 1b kl., kūno kultūros 2b, 3c kl. pamokose ir meninės raiškos studijos „Nuojuata“ užsiėmime. Dalyje pamokų išmokimo vertinimui stigo aiškių, konkrečių kriterijų, nebuvo numatytos kontrolinės, kiekvieno mokinio išmokimui patikrinti skirtos užduotys. Išmokimo stebėjimas pamokų stebėjimo protokoluose išskirtas kaip tobulintinas aspektas 33 proc. pamokose. Pavienių pamokų stebėjimo protokoluose fiksuotas veiksmingas tikrinimas, kiek mokiniai suprato, ką išmoko. Išorės vertintojai remdamiesi stebėtų pamokų analize daro išvadą, kad mokytojams vertėtų atkreipti dėmesį į esmines vertinimo sampratos nuostatas: išmokimo stebėjimas turi vykti nuolat, naudojant kuo įvairesnius tikrinimo būdus, į šį procesą įtraukiant mokinį, akcentuojant jo asmeninę pažangą pamokoje. Laikantis šių nuostatų išmokimo stebėjimas taptų veiksmingas, informatyvus mokiniui ir mokytojui.

Mokymosi kokybė potenciali, mokėjimas mokytis puikus. Mokymosi kokybės stebėtose pamokose apibendrinti vertinimai pateikti 6 lentelėje.

Mokymosi kokybė

6 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
12	27	12	-
23,5 proc.	53,0 proc.	23,5 proc.	-

Iš 4 lentelės duomenų matyti, kad daugumoje (76,5 proc.) pamokų mokymosi kokybė įvertinta gerai ir labai gerai. Vizito metu daugeliu atvejų stebėtas tinkamas mokinių įsitraukimas į pamokos veiklas, gera mokymosi motyvacija. Pamokoms mokiniai buvo pasiruošę: turėjo reikalingas priemones, dauguma buvo atlikę namų darbus. Tai rodo jų atsakingą požiūrį į mokymąsi. Daugelyje stebėtų pamokų (pvz., lietuvių k. 1c, 3c, 4a kl., matematikos 2b, 3c, 4a kl., pasaulio pažinimo 3a kl., muzikos 1b, 3c kl., kūno kultūros 2b, 3c kl.) ir meninės raiškos studijos „Nuojuata“ užsiėmime mokiniai pasitikėjo savo jėgomis ir greitai įsitraukė į darbą, buvo aktyvūs, kėlė rankas, noriai atsakinėjo, nebijojo klausti, gebėjo įsivertinti ir reflektuoti savo mokymąsi. Atsakomybę už mokymąsi mokiniai prisiėmė 1b, 2a, 2b kl. lietuvių k., 1c, 2a, 3a kl. matematikos, 1a kl. dailės ir technologijų, 2a, 2b kl. anglų k., 3a kl. šokio, 1a, 4a kl. kūno kultūros pamokose ir 3–4 kl. sportinių žaidimų klubo, 3–4 kl. sveikos gyvensenos ir gimnastikos klubo, 1–2 kl. vokalinės studijos, 2–4 kl. „Panemuniuko“ užsiėmimuose. Vertintojų stebėtose veiklose beveik visi mokiniai sėkmingai praktikoje taikė įgytas žinias, gebėjo sutelkę dėmesį atlikti mokytojo paskirtas užduotis, mokydami patyrė džiaugsmą, žinojo į ką kreiptis pagalbos. Beveik visi mokiniai gebėjo rezultatyviai bendradarbiauti, dirbti savarankiškai, poroje ar grupėje. Jie sėkmingai ugdėsi mokėjimo mokytis kompetenciją. Apibendrinant galima teigti, kad stebėtose pamokose mokiniai buvo aktyvūs ugdymo proceso dalyviai ir tai vertinama kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Mokymo ir mokymosi diferencijavimas mokykloje tinkamas. Daugumoje pamokų veiksmingai mokyta taikant tradicinius ir netradicinius mokymo (-si) būdus, pakankamai dėmesio skirta vizualiniam, kinesteziniam mokinių mokymosi stiliams. Vizito metu mokytojai stebėjo mokinių veiklą, prireikus teikė pagalbą, tačiau dažniausiai visiems mokiniams skirtos tos pačios užduotys, nesuteikiančios galimybės kiekvienam mokiniui, o ypač gabiam, atlikti jo mokymosi pasiekimų lygį atitinkančias užduotis. 33 proc. stebėtų pamokų dalis mokinių, greičiau atlikusių užduotis, nuobodžiavo. Mokymo ir mokymosi diferencijavimas fiksuotas 45 proc. pamokų stebėjimo protokoluose. 31 proc. stebėtų veiklų sudarytos galimybės atsiskleisti gabiesiems mokiniams (jiems pateiktos papildomos ar skirtingos užduotys), efektyviai, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio poreikius ir gebėjimus organizuotas mokymas (-is).

Vertinimas ugdant paveikus, vertinimas kaip informavimas – kryptingas. Vertinimo ugdant stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas pateiktas 7 lentelėje.

Vertinimas

7 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
11	22	17	1
21,6 proc.	43,1 proc.	33,3 proc.	2,0 proc.

Iš 5 lentelės duomenų matyti, kad 64,7 proc. mokytojų mokinius vertino tinkamai. Mokytojai gerai pažįsta mokinius, žino jų gebėjimus, vizito metu nuolat stebėjo jų veiklą, tačiau tik dalyje pamokų gauta vertinimo informacija panaudota tolimesniems mokymo žingsniams numatyti. Daugumoje stebėtų pamokų vyravo neformalus vertinimas, pagiriant žodžiu „šaunuoliai“, „gerai“. Vizito metu vertintojai stebėjo pamokų, kai mokiniams buvo aiškiai nusakomi vertinimo kriterijai, (įsi-) vertinimas orientuotas į konkretų rezultatą, susietas su pamokos uždaviniu. Tai fiksuota lietuvių k. 1b kl., matematikos 1b kl., muzikos 1b kl., anglų k. 4a kl. pamokose ir sportinių žaidimų klubo 3–4 kl., sveikos gyvensenos ir gimnastikos klubo 3–4 kl. užsiėmimuose. Veiksmingai vertinimo metu sulaupta informacija naudota 1b kl. muzikos, 2b, 3a ir 3c kl. pradinių klasių mokytojų stebėtose pamokose. Vertintojai pastebi, kad visose pamokose taikomus vertinimo metodus vertėtų sieti su pamatuojamais konkrečiais mokinių pasiekimais, vertinimo metu sukauptą informaciją naudoti mokinio pažangos į (-si-) vertinimui bei tolesnio mokymosi planavimui. Tinkamai taikant vertinimo strategijas gerėtų mokymosi pasiekimai, didėtų mokinių asmeninė atsakomybė už mokymosi rezultatus.

Mokykloje yra sukurta pradinių klasių mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo, fiksavimo ir tėvų pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka. Tikslingai taikomi įvairūs pažangos ir pasiekimų fiksavimo būdai (el. dienyne, mokinių sąsiuvinuose, individualių pokalbių lapuose, mokinių ugdymosi pasiekimų vertinimo aplanke). Vertinimo tvarkos skelbiamos mokyklos interneto svetainėje, svarbiausi jos punktai – kabinetuose, mokiniams gerai matomose vietose. Mokykloje taikoma vertinimo tvarka žinoma ir suprantama mokiniams bei jų tėvams. Visi mokiniai turi ugdymo (-si) pasiekimų vertinimo aplančius, kuriuose kaupiami mokymosi pasiekimus įrodantys darbai, leidžiantys nustatyti daromą pažangą. Mokytojai laikosi priimtų susitarimų informuojant tėvus ir supažindinant su darbais, kaupiamais aplančiuose. STA duomenimis, 97,6 proc. tėvų pakanka informacijos apie vaiko mokymąsi ir elgesį mokykloje.

3. PASIEKIMAI

Pasiekimai Kauno Panemunės pradinėje mokykloje yra geri.

Pažanga paveiki, mokyklos pažanga kryptinga. Daroma mokinio pažanga yra stebima, fiksuojama ir aptariama su mokiniais, jų tėvais. Daug dėmesio skiriama kiekvieno mokinio asmeninės ir socialinės raidos pažangai, sudarant geras sąlygas saviugdai ir saviraiškai, vertybinių nuostatų ugdymui pamokose ir neformaliojo švietimo veiklose. Mokinių pasiekimų apibendrintas vertinimas 51 stebėtoje veikloje pateikti 8 lentelėje.

Pasiekimai pamokoje

8 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
6	27	15	3
11,8 proc.	52,9 proc.	29,4 proc.	5,9 proc.

Stebėtose pamokose dauguma mokytojų gerai planavo mokinių veiklą, pamokos apibendrinimą siejo su uždaviniu ar numatyta veikla, skatino įsivertinimą. 36,3 proc. pamokų trūko aiškesnio apibendrinimo, mokinių pasiekimų siejimo su išsikeltu pamokos uždaviniu. 3a kl. matematikos, 3c kl. matematikos, lietuvių k., kūno kultūros, 2b kl. kūno kultūros, lietuvių k., matematikos, 1b kl. muzikos pamokose vyko veiksmingas pamokos rezultatų apibendrinimas, skirta dėmesio atskirų mokinių pasiekimų pamokoje pamatavimui lyginant su išsikeltu uždaviniu.

Mokiniamis sudaromos geros sąlygos siekti aukštų mokymosi rezultatų – vyksta įvairios olimpiados, konkursai, projektai. Dauguma olimpiadose, konkursuose, projektuose dalyvavusių mokinių laimi prizines vietas, tampa laureatais. Mokinių pasiekimai vertinami fiksuojant mokymosi lygį (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis) pagal pasiekimų požymius, aprašytus pradinio ugdymo Bendrojoje programoje. Direktorius pavaduotoja ugdymui atlieka sistemingą analitinę mokinių pažangos stebėseną – lyginami atskiros klasės, klasių koncentro ir visos mokyklos mokinių pasiekimai su praėjusių mokslo metų pasiekimais. Jie aptariami Metodinėje, Mokytojų tarybose, tėvų susirinkimuose. Pasiekimų rezultatai aprašomi konkrečiai, analizuojami ir panaudojami planuojant ugdomąją veiklą. Klasių mokytojai nuolat kaupia ir apibendrina informaciją apie mokinių pasiekimus ir padarytą pažangą. 2013 m. mokykla dalyvauja Europos Sąjungos Mokymosi visą gyvenimą programos projekte „ELOS: Europa kaip mokymosi aplinka mokykloje“ ir siekia būti akredituota kaip europinio lygio ugdymo programos įgyvendinanti institucija.

Mokymosi pasiekimai tinkami, kiti pasiekimai – išskirtiniai. 2011 m. ketvirtų klasių mokiniai dalyvavo išbandant ŠMM „Standartizuotų pradinį klasių mokinių pasiekimų patikrinimo testų kūrimo“ projekto produktus. Pavienių mokinių testo rezultatai puikūs. Išanalizavus mokyklos metinių pasiekimų rezultatus stebimas stabilus (100 proc.) mokinių pažangumas. Daugumos mokinių pasiekimai atitinka aukštesnįjį ir pagrindinį pasiekimų lygius. Dalies mokinių lietuvių k., matematikos ir anglų k. pasiekimai atitinka patenkinamąjį lygį. Išanalizavus mokyklos pateiktus duomenis, paaiškėjo, kad palyginus 2010-2011m.m. ir 2011-2012 m. m. mokinių mokymosi pasiekimus 4 proc. sumažėjo aukštesniu lygmeniu įvertintų mokinių ir padaugėjo 1 proc. pagrindiniu bei 3 proc. patenkinamu lygmeniu besimokančių mokinių. Daugumos mokinių mokymosi rezultatai nuolat gerėja

Mokyklos mokiniams sudaromos palankios sąlygos ne tik mokytis, bet ir lavinti meninius, kūrybinius, sportinius gebėjimus, plėtoti bendrąsias kompetencijas Ugdymo įstaigos bendruomenė džiaugiasi mokinių dalyvavimu miesto bei šalies renginiuose. Beveik visi mokiniai aktyviai dalyvauja įvairiuose projektuose, konkursuose, dalykinėse olimpiadose. Mokyklos bendruomenė (mokiniai, mokytojai, tėvai) didžiuojasi puikiais mokinių pasiekimais miesto ir respublikos organizuojamose lietuvių ir anglų kalbų, matematikos olimpiadose. Panemunės pradinės mokyklos mokiniai tapo šalies lietuvių kalbos konkursų „Raštingiausias pradinukas“, „Jei prakalbėtų, daug pasakytų...“, rašinių konkurso „Lietuvos kovų už laisvę ir netekčių istorija“, anglų kalbos ir IKT čempionato „English Speech Championship 2011“, „English Speech Championship-2013“ nugalėtojais. Lietuvos mokinių olimpinio festivalio mergaičių gimnastikos varžybose užėmė II-ą vietą. Lietuvos Kalbų Kengūros 2013 m. anglų k. konkurso auksinės kengūros diplomais apdovanoti septyni mokiniai, sidabrinės kengūros – šeši mokiniai, oranžinės kengūros – du mokiniai. Lietuvių k. konkurso auksinės kengūros diplomais apdovanoti trys mokiniai, sidabrinės kengūros – trys mokiniai ir oranžinės kengūros – du mokiniai. 3c kl. mokiniai Marijos radijuje įrašė Advento vainiko istoriją. Kauno m. pradinį klasių mokinių ir jų senelių rašinių konkurse „Aš myliu savo senelius“ laureatais tapo du mokiniai, projekto „Mano šeimos vasara“ laureatu – vienas mokinys, piešinių konkurse „Slidus kelias“ laureatu – vienas mokinė. Penki mokiniai tapo eilėraščių, rašinių ir piešinių konkurso „Kovo 11-oji – mano ir tautos šventė“ nugalėtojais, viena – 2013 m. poetams jubiliatams skirto skaitovų konkurso „Maža kelionė per didelį pavasarį“ laimėtoja. Kauno miesto mokinių olimpinio festivalio gimnastikos varžybose mergaičių ir berniukų komandos iškovojo I-as vietas. Berniukų (gim. 2003 m.) krepšinio komanda dalyvauja Kauno krepšinio mėgėjų lygoje, berniukų futbolo komanda respublikiniame kalėdiniame turnyre iškovojo 3 vietą, o geriausiu žaidėju pripažintas 4a kl. mokinys. Mokyklos rinktinės „Kauno miesto bendrojo lavinimo mokyklų mokinių olimpinio festivalio 2012“ kvadrato II turo varžybose bei olimpiniame festivalyje „Drąsūs, stiprūs, vikrūs“ užėmė II-ąsias vietas. Už sporto pasiekimus 2012 metais „Sportiškiausios Lietuvos mokyklos konkurse“ mokyklai skirta premija ir ji pripažinta III-os vietos laimėtoja.

Paminėti faktai leidžia konstatuoti, kad aktyvus Panemunės mokyklos mokinių dalyvavimas ir puikūs mokinių pasiekimai bei laimėjimai konkursuose, olimpiadose, varžybose yra vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Visi Panemunės pradinės mokyklos mokiniai tęsia mokymąsi pagrindinėje pakopoje kitose Kauno mokyklose (Vincas Kudirkos progimnazija, „Purienu“ vidurinė, Kauno jėzuitų gimnazija, šv. Mato gimnazija ir kt.). Mokykla domisi, kaip sekasi mokytis jų buvusiems mokiniams. Į mokyklą atvykę KTU Vaižganto progimnazijos, „Purienu“ vidurinės ir šv. Mato gimnazijos atstovai supažindino mokyklos bendruomenę su buvusių ketvirtokų adaptacija ir mokymosi rezultatais. Individuali informacija asmeniškai gaunama iš kitų mokyklų mokytojų, tėvų bei pačių mokinių.

4. PAGALBA MOKINIUI

Kauno Panemunės pradinės mokyklos pagalba mokiniui vertinama labai gerai.

Rūpinimasis mokiniams veiksmingas. Mokykloje kuriamos ir puoselėjamos ugdymo sąlygos padeda vaikams integruotis į supančią aplinką, atsižvelgiant į pažangiausias mokslo ir visuomenės raidos tendencijas, kurti sąlygas, padedančias jiems tenkinti prigimtinius, kultūros, socialinius, pažintinius poreikius. Mokymo ir mokymosi priemonės padeda mokiniams įgyti šiuolaikinėje besikeičiančioje visuomenėje būtinų kompetencijų, gebėjimų, nuostatų. Ugdymo įstaigoje sudaryta Vaiko gerovės komisija, kuri teikia sistemingą pedagoginę, socialinę ir specialiąją, psichologinę, informacinę, mokinių sveikatingumo ugdymo, prevencinę pagalbą, organizuoja mokinių ir tėvų švietimą bei konsultavimą, pagalbos specialistų ir mokytojų sistemingą bendravimą ir bendradarbiavimo pagalbos poreikio planavimą. Vaiko gerovės komisijos veikla reglamentuota, sisteminga, nuosekli. Atsiradus problemų dėl mokinių mokymosi ar elgesio sunkumų mokytojai visada kreipiasi į šią komisiją. Švietimo pagalbos mokiniui specialistai, aiškiai pasidaliję pareigomis ir atsakomybe, vykdo komandinį darbą. STA duomenimis, 94,9 proc. tėvų pakanka informacijos apie specialistų pagalbą, kuria gali pasinaudoti jų vaikai, 97,5 proc. tėvų yra tikri, kad jų vaikai yra saugūs mokykloje. Mokinių asmenybės ir socialinės raidos ugdymas vyksta ne tik per pamokas, bet ir per neformaliojo švietimo, projektinę veiklą, renginius, konkursus, varžybas. Veiklose mokiniai gali tenkinti savo realizacijos reikmes, lavinti socialinius gebėjimus. Mokykla daug dėmesio skiria sveikai gyvensenai, sportinei veiklai, žalingų įpročių prevencijai: organizuojamos Sporto ir sveikatingumo šventės, krepšinio pereinamosios taurės varžybos, kalėdinis šaškių ir šachmatų turnyras, renginys „Šalčio nebijok, su draugu sportuok“, taip pat aktyviai dalyvaujama tarpmokyklinėse sporto „Drąsūs, stiprūs, vikrūs“ varžybose, respublikiniame futbolo turnyre, Sveikos gyvensenos ugdymo projekte „Augu sveikas ir stiprus“ ir kt. Remdamiesi aukščiau paminėtais faktais ir pokalbiais su Vaiko gerovės komisijos, Mokinių tarybos nariais bei mokinių tėvais išorės vertintojai daro išvadą, kad mokykloje sudarytos puikios sąlygos mokinių saviraiškos ir asmenybės ugdymui.

Pedagoginė, psichologinė ir socialinė pagalba kryptinga. Pagalbą mokiniams teikia logopedė, socialinė pedagogė, psichologė savanorė, visuomenės sveikatos priežiūros specialistė. Švietimo pagalbos specialistų veikla orientuota į mokyklos veiklos prioritetus ir tikslus. Vaiko gerovės komisijos narių teigimu, mokiniams, ilgiau nelankiusiems mokyklos, el. dienyne nurodomos temos ir užduotys, taip pat teikiamos individualios mokytojų konsultacijos, visada papildomai dirbama po pamokų. Jei iškyla problemų su mokymosi sunkumų turinčiais mokiniams, mokytojai kolegiškai dalijasi tarpusavyje savo pedagogine patirtimi. Stebėdami pamokas, neformaliojo švietimo užsiėmimus, mokinių ir mokytojų bendravimą pertraukų metu bei leidžiant laisvalaikį mokyklos kieme vertintojai nustatė, kad mokytojai labai gerai pažįsta kiekvieną mokinį, rūpinasi vaikų saugumu. Mokykla labai gerai žino mokinių šeimų kontekstą. Socialinė pedagogė mokyklos socialiniame pasaulyje tiksliai ir konkrečiai aprašo mokinių šeimų socialinę būklę. Mokyklos bendruomenės sutarimu parengtas sveikatai tausojančio maitinimo valgiaraštis. Socialinė pedagogė organizuoja renginius prevencine tema, dalyvauja projektuose, rengia pranešimus, atmintines-lankstinukus tėvams bei mokytojams. Mokytojai išskyrė specialistės veiksmingą pagalbą organizuojant prasmingą laisvalaikį (pvz., pertraukų metu mokiniai turi galimybių žaisti stalo tenisą). Jei iškyla neadekvataus elgesio problemų, mokytojai pasikviečia socialinę pedagogę į pamokas. Pamokoms pasibaigus mokiniai gali dalyvauti „Arbatėlės pokalbiuose“. Mokykloje rūpinamasi mokinio psichologiniais poreikiais, jo saviverte, kokybišku mokinių ir mokytojų

bendravimu ir bendradarbiavimu. Psichologė savanorė dirba visuomeniškais pagrindais. Ji ateina du kartus per savaitę. Specialistė veda užsiėmimą „Mano pasaulis“, kuriame stengiasi išsiaiškinti, kuo vaikai gyvena, kaip jaučiasi. Svarbiausios mokyklos psichologės savanorės veiklos kryptys – individualus mokytojų ir tėvų konsultavimas, sprendžiant bendravimo, mokymosi problemas, prevencinė veikla. Socialinė pedagogė padeda vaikams įveikti lankomumo, užimtumo problemas, vykdo prevencinę veiklą. Psichologė savanorė kartu su socialine pedagoge veda mokiniams užsiėmimus apie draugystę, rodo prevencine tema filmus, kuria bendrus kūrybinius darbus. Logopedė nustato vaiko specifinius individualius poreikius, veda užsiėmimus, fiksuoja vaikų pasiekimus. Prevencinė veikla vykdoma dalyvaujant projektuose, integruojant veiklas į mokomuosius dalykus, neformalųjį švietimą, klasės vadovų veiklas.

Specialiųjų mokymosi poreikių tenkinimas tinkamas. 2013 m. balandžio 16 dienos duomenimis, mokykloje nebuvo mokinių su PPT patvirtintomis programomis. Mokiniam, turintiems kalbos ir komunikacijos sutrikimų, teikiama logopedo pagalba. Mokinio specialiųjų ugdymo (-si) poreikių pirminį vertinimą atlieka Vaiko gerovės komisija. Iš pokalbių su mokyklos mokytojais paaiškėjo, kad mokykloje nėra bendros, kryptingos darbo su gabiais mokiniais sistemos, tačiau gabūs mokiniai turi galimybių realizuoti savo gebėjimus neformaliojo švietimo metu, dalyvaudami įvairiuose projektuose, konkursuose, olimpiadose, varžybose. Interneto svetainės „Mažųjų išminčių mokyklėlėje“ mokiniams suteikiama galimybių atlikti įvairias kūrybiškumą skatinančias užduotis. Yra sukurtos „Mažųjų išminčių mokyklėlės“ pasiekimų knygelės. Pamokų stebėjimo protokoluose išorės vertintojai fiksavo, kad gabių mokinių gebėjimai buvo pastebėti, sužadinta mokinių vidinė motyvacija, ugdytas poreikis kurti, vaikai nukreipti tinkamai veiklai. 1a, 1b, 1c, 2b, 3b, 4a matematikos, 4b anglų k., 1a dailė ir technologijos, 2a, 3b, 3c kl. lietuvių k. pamokose gabesniems mokiniams pateiktos papildomos užduotys. Užduočių diferencijavimas gabiesiems mokiniams fiksuotas 3c kl. muzikos, 4b kl. muzikos ir matematikos, 1c, 3c, 3a kl. (leidžiant pasirinkti užduotis) matematikos, 1a, 1c kl. lietuvių k., 3a kl. pasaulio pažinimo pamokose. 1b kl. muzikos pamokoje pagal mokinių gebėjimus parinkti muzikos instrumentai. 3a kl. šokio pamokoje gabesni mokiniai rodė demonstravo kaip teisingai atlikti šokio elementus.

Dauguma mokytojų gerai jaučia mokinių lūkesčius, pažįsta savo mokinius, vizito metu jų parinktos ugdymo priemonės atitiko mokinių prigimtį bei kultūrą. Pamokose teikta individuali pagalba: mokiniai stebėti, vertinti, jų veikla koreguota, jiems patarta, užduoti papildomi klausimai ir kt. Dirbant grupėse dažnai skirtas sudėtingesnis darbas gabiesiems mokiniams. Išorės vertintojai iš stebėtų veiklų daro išvadą, kad mokytojo dėmesys ir pagalba pamokoje tenkina daugumos mokinių poreikius.

Pagalba planuojant karjerą puiki. Ugdymas karjerai integruojamas ir yra ugdymo proceso neatsiejama dalis. Profesinis švietimas integruojamas į visą ugdymo(-si) procesą, dažnai su įvairiomis profesijomis supažindinama vedant tradicinį Ryto ratą. Mokyklos bendruomenės Ryto metu kartą per pusmetį kviečiami tėvai pristatyti savo profesijas. Bendradarbiaujama su socialiniais partneriais, dažnai organizuojamos edukacines-pažintinės programos, ekskursijos, išvykos į įmones ir organizacijas. Žurnalistų klube „Panemuniukas“ mokiniai įgyja žurnalistų profesijai svarbių kompetencijų. Kasmetinė Kaziuko mugė supažindina su įvairiais lietuvių tautos amatais bei prekybininko profesija. Kiekvienais metais vyksta ketvirtų klasių mokinių tėvų susitikimai su aukštesnės pakopos mokyklų vadovais.

Tėvų pedagoginis švietimas veiksmingas. Mokykla taiko įvairias bendravimo ir bendradarbiavimo su tėvais formas, metodus. Tėvai įtraukiami į įvairias mokyklos darbo grupes, aktyvinami per Mokyklos tarybą, Tėvų tarybą (kiekvienai klasei atstovauja po 2 tėvelius) bei klasės tėvų savivaldos instituciją – tėvų komitetą. Tėvų komitetas su klasės vadovu aptaria klasės mokinių lankomumo, elgesio ir pažangumo, saugumo, maitinimo, informacijos gavimo apie vaikus klausimus, padeda organizuoti klasės renginius, išvykas, kurti edukacinę aplinką, vykdyti profesinį švietimą, teikia siūlymų Mokyklos tarybai, Tėvų tarybai ir direktorei. Tėvų ir mokytojų bendradarbiavimas grindžiamas tarpusavio pagarba, pasitikėjimu. Išsamią informaciją apie vaikų pasiekimus bei pažangą, mokymo (-si) rezultatus tėvai gauna sistemingai. Mokykloje organizuojami tėvų susirinkimai, individualūs pokalbiai, Atvirų durų dienos, su tėvais bendraujama elektroniniu

paštu (el. dienyne), telefonu, pagal poreikį ir po pamokų. Tėvai turi galimybių ne tik aktyviai dalyvauti mokyklos gyvenime, bet ir teikti pasiūlymus, išsakyti mintis apie išskylančias problemas. Elektroniniame dienyne tėvai randa pačią naujausią informaciją, susijusią su mokinių ugdymu ir mokyklos gyvenimu. Mokykloje kuriama elektroninio bendradarbiavimo kultūra padeda glaudžiau bendrauti ir bendradarbiauti su mokinių tėvais, siekti geresnės mokinių ugdymosi kokybės, sudaro galimybių aktyviai įsitraukti į įvairius kūrybinius, edukacinius projektus. Pokalbių metu mokytojai ypatingai išskyrė tėvų dalyvavimą kultūrinėje mokyklos veikloje. Įstaigoje organizuojamos bendros mokytojų, mokinių ir tėvų netradicinės ugdomosios veiklos (pvz., bendri spektakliai, šventės, projektai, bendruomenės Ryto ratas), atvirų pokalbių vakarai, tėvystės-motinstės mokyklėlė, paskaitos, profesijų pristatymai ir kt. 2013 m. Kauno m. Lietuvos tėvų forumo susirinkime mokyklos vadovų buvo pristatytas pranešimas „Ką mokykloje gali tėvai ir kaip mes juos telkiame veiklai“. STA duomenimis, 99,2 proc. tėvų teigia, kad mokykloje gerbiama ir vertinama jų nuomonė. 97,6 proc. tėvų pakanka informacijos apie vaiko mokymąsi ir elgesį, įdomūs ir naudingi tėvų susirinkimai. Vertintojai daro išvadą, kad naujų bendros veiklos galimybių ieškojimas skatina tėvų (globėjų, rūpintojų) domėjimąsi mokykla, mokinių tėvų įtraukimą į aktyvų ugdymo įstaigos gyvenimą, todėl šios mokyklos veiklos patirtį minėtu aspektu verta paskleisti Lietuvos švietimo įstaigoms.

5. MOKYKLOS STRATEGINIS VALDYMAS

Kauno Panemunės pagrindinės mokyklos strateginis valdymas labai geras.

Mokyklos strategija labai paveiki. Ugdymo įstaigos vizija ir misija atspindi mokyklos savitumą, yra suprantama ir priimtina visai mokyklos bendruomenei. Mokykla savo veiklą organizuoja vadovaudamasi 2013–2015 metų strateginiu planu, kuris yra suderintas su Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriumi ir patvirtintas mokyklos direktorės įsakymu. Strateginį planą sudaro išorės ir vidaus veiksnių (PESTE,SSGG) analizės, mokyklos vizija, misija, vertybės, filosofija, strateginiai tikslai ir strategijos realizavimo priemonių planas. Kaip teigė direktorė, strateginis planas kuriamas atsižvelgiant į Lietuvos švietimo strategiją, „Lietuva 2030“ vizijos projektą bei mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo išvadas, nuolat peržiūrimas ir, jeigu reikia, koreguojamas. Pokalbių su mokyklos vadovais, mokytojais, mokiniais ir jų tėvais metu paaiškėjo, kad bendruomenės nariai dalyvauja kuriant mokyklos viziją, misiją bei strateginį planą. Vizija ir misija yra viešai skelbiamos mokykloje bei mokyklos interneto puslapyje. Sudarant mokyklos metinį veiklos planą taip pat aktyviai dalyvauja ir bendradarbiauja mokytojai, mokyklos administracija, mokiniai ir jų tėvai. Mokykla savo veiklą planuoja nuosekliai. Metinis veiklos planas sudaromas vadovaujantis strateginiu planu, taip pat mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo išvadomis. Planų tikslai, uždaviniai ir priemonės dera tarpusavyje ir yra nukreiptos vizijos ir misijos įgyvendinimui. Mokyklos 2013 metų veiklos planą sudaro 2012 metų situacijos analizė, informacija apie įstaigos pastatų fizinę būklę, plačiojo ir giluminio įsivertinimo išvados, 2013 metų tikslų aktualizavimas ir pagrindimas, priemonės tikslams įgyvendinti, numatomi sėkmės kriterijai, laukiami minimalūs ir maksimalūs rezultatai, numatoma atsiskaitymo ir informavimo tvarka. Planas patvirtintas direktorės įsakymu, jam pritarė Mokyklos taryba. Pokalbių su metodinės grupės nariais, mokytojais, mokyklos administracija, mokiniais ir jų tėvais metu, analizuojant ugdymo įstaigos dokumentus paaiškėjo, kad mokyklos bendruomenės nariai, įgyvendindami planuose numatytas priemones, bendradarbiauja vieni su kitais, atsakingai atlieka priskirtas funkcijas. Ypač aktyvūs yra mokinių tėvai, kurie jaučiasi atsakingi dėl numatytų priemonių įgyvendinimo, žino laukiamus rezultatus. Mokyklos bendruomenė, naudodamasi puikia bendradarbiavimo ir mokyklos strategijos įgyvendinimo patirtimi, sudaro palankias sąlygas mokinių visapusiškam ugdymui, mokymo (-si) aplinkos gerinimui ir puoselėjimui.

Mokyklos savęs vertinimas lankstus. Įsivertinimo procesas mokykloje organizuojamas kasmet. Jį vykdo įsivertinimo (vidaus audito) grupė, kuriai vadovauja direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Grupės nariai, atsižvelgdami į turimas kompetencijas, tarpusavyje pasiskirsto darbus ir atsakingai juos atlieka. Mokyklos veiklos įsivertinime dalyvauja beveik visi mokytojai, mokyklos

administracija ir kiti darbuotojai. 2011–2012 mokslo metais buvo pasirinkti ir patobulinti šie veiklos rodikliai: 2.4.3. Mokymasis bendradarbiaujant, 4.2.2. Psichologinė pagalba, 4.2.3. Socialinė pagalba, 2012–2013 mokslo metais – analizuota 2.4.2. Mokėjimas mokytis, 2.5.1. Mokymosi poreikių nustatymas, 2.5.2. Mokymosi veiklos diferencijavimas. Nusakomi tobulintinų veiklos rodiklių požymiai. Kokybiniam vertinimui dažniausiai taikomi apklausos, anketavimo, tyrimų bei pamokų stebėjimo ir aptarimo būdai. Dažnai mokyklos veikla respondentų vertinama gerai. Remdamiesi pokalbiu su įsivertinimo grupe, jos pateiktais įsivertinimo dokumentais vertintojai konstatuoja, kad mokytojų ir mokyklos vadovų nuostatos į įsivertinimą dažniausiai yra pozityvios. Organizuojamas veiklos kokybės įsivertinimas padeda tinkamai planuoti mokyklos veiklą, stiprina mokytojų bendradarbiavimą, neformalų bendravimą. Vertintojai mokyklos įsivertinimo grupėi rekomenduoja kurti antrojo ir ketvirtojo lygio iliustracijas, kurios padėtų pagrįsti vertinimą pagal vertinimo lygių skalę ir sukurti duomenų rinkimo instrumentus, kurie pagrįstų iliustracijos (veiklos rodiklio lygio požymių) aprašymą. Iliustracijų tekstas turėtų būti konkretus, nurodantis, ko konkrečiai ieškoma, kokie tų konkrečių dalykų požymiai.

Vadovavimo stilius kryptingas. Mokyklai vadovauja kompetentingi, iniciatyvūs ir savo įstaigai įsipareigoję žmonės. Be direktorės, veiklą koordinuoja direktorės pavaduotojos ugdymui ir ūkio reikalams, Metodinės tarybos, mokyklos kokybės įsivertinimo grupės koordinatoriai, Vaiko gerovės komisijos nariai, Mokyklos taryba, Tėvų taryba. Mokyklos vadovai nuolat tobulina kvalifikaciją, savo darbe vadovaujasi šiuolaikinės vadybos žiniomis, geba dirbti komandoje, deleguoti užduotis, įsipareigojimus kitiems bendruomenės nariams – planingai ir sėkmingai vykdomas komandinis darbas, sprendimai priimami diskutuojant, išklačius visų nuomonės ir argumentus. Mokykloje tinkamai veikia savivaldos institucijos: Mokyklos, Metodinė, Mokytojų, Mokinių tarybos. Ugdymo įstaigos administracijos santykiai su mokyklos darbuotojais, mokiniais ir jų tėvais grindžiami savitarpio supratimu, pasitikėjimu. Vyrauja demokratinis vadovavimo stilius. Pokalbio metu mokinių tėvai teigė, kad mokyklos administracija juos įtraukia į veiklą, sprendimai priimami kolegialiai ir yra žinomi visai mokyklos bendruomenei. Mokyklos vadovai geba sužadinti darbuotojų pasitikėjimą, juos įkvėpti. Palaikomos ir remiamos visų bendruomenės narių gerosios iniciatyvos. Pokalbių metu mokytojai, mokinių tėvai, kiti bendruomenės nariai teigė, kad mokyklos lyderė yra direktorė, kad būtent ji skatina visus tobulėti, kelti profesinę kvalifikaciją, teigiamai nuteikia bendruomenę kaitai.

Personalo valdymas veiksmingas. Mokykloje sukomplektuoti visi reikalingi pedagoginiai, administracijos darbuotojai, švietimo pagalbos vaikui specialistai (soc. pedagogė, logopedė, psichologė savanorė), neformaliojo švietimo vadovai, aptarnaujantis personalas. Bibliotekai ir joje esančiam informacijos centrai vadovauja bibliotekos vedėja, turinti pedagogo kvalifikaciją. Visų pedagoginių darbuotojų išsilavinimas aukštasis. Pedagoginę dalykinę kvalifikaciją turi 95,6 proc. mokytojų. Viena mokytoja, vaduojanti vaiko auginimo atostogose esančią kolegę, yra programos „Renkuosi mokytis“ dalyvė. Pokalbio su direktore metu paaiškėjo, kad darbuotojai pasirenkami pagal išsilavinimą, kvalifikaciją. Darbuotojų kaita nedidelė. Mokyklos interneto svetainėje skelbiama apie laisvas darbo vietas mokykloje. Yra susitarta dėl priėmimo į darbą – su pretendentu vyksta pokalbis, kuriame dalyvauja mokyklos administracija. Pretendentas supažindinamas su mokyklos tradicijomis, darbo specifika, išsakomi lūkesčiai dėl įsipareigojimų mokyklai.

Įstaigos vidaus ir išorės tvarka, švara rūpinasi aptarnaujantis personalas: valytojos, kiemsargis, naktiniai sargai. Mokyklos vadovai pagarbiai ir dalykiškai bendrauja su visais mokyklos darbuotojais, vyrauja pozityvus požiūris į atliekamą darbą. Pedagogai tarpusavyje dalijasi gerąja patirtimi, teikia pagalbą naujai priimtiems darbuotojams. Sudaromos sąlygos pedagogams tobulintis, kelti kvalifikaciją. Pokalbio metu mokytojai, Metodinės grupės nariai teigė, kad grįžus iš kvalifikacijos kėlimo kursų, seminarų dalijamasi naujomis žiniomis. Mokykloje nustatomi kvalifikacijos kėlimo poreikiai, kviečiami lektorai. Vadovai visada pritaria mokytojų gerosioms iniciatyvoms, palaiko gerą darbinę atmosferą, skatina darbuotojus žodiniiais pagyrimais. Visi darbuotojai žino savo teises ir pareigas, darbo krūvį, atsakomybę, tiesioginį pavaldumą. Yra sudaryta įstaigos valdymo struktūra, nustatytas ir viešai (mokyklos interneto puslapyje) skelbiamas mokyklos darbo laikas. Į komandinį darbą mokykloje sėkmingai įtraukiama mokyklos savivalda. Iš

pokalbių su mokyklos bendruomene bei dokumentų analizės galima teigti, kad ugdymo įstaigoje tikslingai organizuotas komandinis darbas leidžia maksimaliai išnaudoti mokyklos bendruomenės narių galimybes strategijos įgyvendinimui.

Materialinių išteklių valdymas labai paveikus. Biudžetinių ir nebiudžetinių lėšų kaupimas, skirstymas ir naudojimas yra viešas ir skaidrus. Mokyklos administracija turimas lėšas tvarko pagal Kauno miesto savivaldybės bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės reglamentuotą tvarką. Mokyklos finansinius išteklius sudaro valstybės specialioji dotacija mokinio krepšeliui finansuoti, savivaldybės asignavimai, gauti pinigai už patalpų nuomą, paramos lėšos. Išskirtina tai, kad mokykla 2000 metais įsteigė ir juridinių asmenų registre įregistravo Kauno Panemunės pradinės mokyklos paramos fondą. Mokyklos paramos fondo įsteigimo iniciatoriai – mokyklos administracija ir mokinių tėvai. Fondui vadovauja fondo valdyba. Į fondą pervedami savanoriški mokinių tėvų įnašai, 2 proc. GPM (gyventojų pajamų mokesčio), kitų fizinių ir juridinių asmenų parama. 2012 metais iš 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio mokykla gavo 10,388 tūkst. litų, o iš paramos fondo – daugiau nei 100,0 tūkst. Lt. Visos lėšos leidžiamos pagal Mokyklos tarybos parengtą ir direktorės patvirtintą „Paramos mokyklai programą“. Pokalbio metu tėvai teigė, kad jie noriai remia mokyklą, nes visos lėšos yra skiriamos vaikų saugumui užtikrinti bei jų poreikiams tenkinti. Iš fondo lėšų nupirkti kompiuteriai, sutvarkyta ir aptverta mokyklos teritorija, užtikrintas vaikų saugumas. Ugdymo įstaigos materialiniai ištekliai atitinka mokyklos poreikius, naudojami tikslingai ir veiksmingai. Visos klasės aprūpintos naujais baldais, pritaikytais pradinėse klasių mokiniams, jose įrengtos mini bibliotekos, yra kompiuterių su interneto prieiga, multimedia projektorių. Kiekvienoje klasėje įrengtoje poilsio zonoje yra minkštasuolių, visiems mokiniams nupirktos daiktadėžės mokyklinėms priemonėms susidėti. Bibliotekoje sukaupta pakankamai reikalingos literatūros, visiems mokiniams užtenka vadovėlių, įrengtas informacinių technologijų centras. Stebint ugdymo procesą, kalbant su mokytojais bei mokiniais paaiškėjo, kad visi bendruomenės nariai turi vienodas teises, žino, kokie ištekliai yra mokykloje ir kaip jais naudotis. Ugdymo procesas, neformalusis švietimas bei socialiniai ir kultūriniai renginiai vyksta saugioje ir jaukioje aplinkoje, klasėse visiems mokiniams ir mokytojams pakanka darbo vietų. Puikiai sutvarkytos ir racionaliai naudojamos visos mokinių ugdymo patalpos (įskaitant skirtas neformaliajam vaikų švietimui), darbo kabinetai administracijai, naujai pastatyta ir puikiai įrengta sporto salė. Mokyklos teritorija aptverta, kieme saugiai įrengtos mokyklos erdvės žaidimams, sporto aikštynas. Vizito metu stebint pamokas buvo vertinamas patalpos tinkamumas mokytis, jaukumas, estetiškumas; informacijos šaltinių ir mokymosi priemonių kiekis, tinkamumas ir panaudojimo veiksmingumas; racionalus erdvių, patalpų pritaikymas ir naudojimas ugdymo procesui. 51 stebėtos veiklos minėto aspekto apibendrintas vertinimas pateikta 10 lentelėje.

Mokymosi aplinka

10 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
22	27	2	-
43 proc.	53 proc.	4 proc.	-

Iš 7 lentelės duomenų matyti, kad pamokose ir neformaliojo švietimo veiklose IKT ir informacijos šaltinių bei mokymo priemonių naudojimas labai gerai ir gerai vertintas 96 proc. stebėtų veiklų. Pamokų protokoluose vertintojai beveik visada fiksavo, kad mokykla turi ir ugdymo procese tinkamai panaudoja mokymo priemones, informacijos šaltinius. Remdamiesi minėtais faktais vertintojai konstatuoja, kad materialinių išteklių kiekis, jų prieinamumas bei naudojimo veiksmingumas yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Mokyklų veiklos kokybės
išorinio vertinimo skyriaus vedėja

Snieguolė Vaičekauskienė